

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

**Філологічний факультет
Кафедра румунської та класичної філології**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

ОСНОВИ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ ТА МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Обов'язкова дисципліна

Освітньо-професійна програма Фізична терапія, ерготерапія
(назва програми)

Спеціальність 227 "Фізична терапія, ерготерапія"
(код, назва)

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(шифр, назва)

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Факультет фізичної культури та здоров'я людини
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

Розробники:	к.філол. н., доцент Загайська Галина Михайлівна к.філол. н., доцент Чакал Інеса Степанівна к.філол. н., доцент Любімова Оксана Василівна
Профайл викладачів	http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=225
Контактний телефон викладачів	0372-58-48-34
Е-mail викладачів	g.zagaiska@chnu.edu.ua inesa.chakal@gmail.com o.liubimova@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1482
Консультації	Консультації проводяться щочетверга (14.30–16.00).

1. Анотація дисципліни

Вивчення латинської мови для фізіотерапевтів та ерготерапевтів відіграє надзвичайно важливу роль. Латинська мова є невід'ємним складником професійної підготовки медика.

Латинська мова для медиків – це міжнародна мова, яка використовується з утилітарною метою, оскільки вона лежить в основі наукової медичної термінології, нові терміни утворюються також за допомогою латинської лексики. У фармакології використовуються латинські назви ліків, лікарських рослин та різноманітних препаратів. Рецепти також пишуться латинською мовою.

Медичні терміни – анатомічні, клінічні, фармацевтичні – це здебільшого слова латинсько-грецького походження, їх вживають учені-медики всього світу. Отже, медична освіта неможлива без оволодіння основами латини. Тому єдина міжнародна анатомічна номенклатура («*Nomina anatomica*»), прийнята на конгресах у Парижі (1955 р.) та Нью-Йорку (1960 р.), є повністю латинською.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – ознайомити студентів із системою латинської мови, сформувавши уявлення про її роль у розвитку міжнародної системи сучасних медичних термінів і про значення її вивчення для спеціаліста з фізичної терапії, ерготерапії. Курс передбачає вивчення фонетичних, морфологічних особливостей, засвоєння базової лексики, формування умінь і навиків у читанні латинських та латинізованих грецьких медичних термінів, грамотно користуватися науковою медичною термінологією зокрема анатомічною та клінічною, оволодівати належним базовим лексичним мінімумом та основами термінотворення сучасної латинської медичної термінології.

3. Завдання

Завданням дисципліни є не лише ознайомлення з основними проблемами медичного термінознавства, а й опанування латинськими афоризмами, що стосуються медицини. У цьому аспекті вивчення вказаної дисципліни сприятиме підвищенню термінологічної грамотності усіх, хто має справу з латинською медичною термінологією.

Окрім термінологічної спрямованості, вивчення латинської мови має полегшити читання текстів складених за класичними працями з анатомії, фізіології й патологічної анатомії.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення курсу «Основи латинської мови та медична термінологія» студенти зможуть набути:

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність використовувати знання мови в професійній діяльності.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність вільно оперувати медичною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично

аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

– Уміння на основі вивчених фонетичних та орфоепічних правил читати латиномовні тексти.

– Уміння фонетично правильно відтворювати засвоєні напам'ять анатомічні, клінічні та фармацевтичні терміни, крилаті вислови.

– Здатність використовувати у фаховій комунікації медичну термінологію латинського походження; розуміти міжнародну наукову термінологію, створену на ґрунті греко-латинських елементів, шляхи проникнення латинських лексем у сучасні європейські мови.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- основні віхи історії латинської мови та її значення для медицини;
- правила латинського читання і вимови;
- наголос, довготу і короткість складів;
- відмінкові закінчення іменників усіх відмін;
- відмінювання прикметників I-II та III відмін;
- розряди займенників;
- історичний розвиток латинської медичної термінології;
- найважливіші греко-латинські терміноелементи, які складають медичну термінологію;
- базові фонетичні та морфологічні особливості латинської мови;
- найуживаніші анатомічні, клінічні та фармацевтичні терміни;
- латинські прислів'я і крилаті вислови.

Вміти:

- читати латинською мовою, правильно розставляючи наголоси в словах;
- розбирати та аналізувати структуру словосполучень, які представляють собою найважливіші анатомічні, клінічні та фармацевтичні терміни;
- аналізувати особливості словотвірної структури медичних термінів;
- відмінювати іменники I-V відмін;
- узгоджувати прикметники з іменниками та відмінювати їх;
- утворювати ступені порівняння прикметників;
- відмінювати дієслова різних дієвідмін у теперішньому часі дійсного та умовного способу в активному та пасивному стані;
- утворювати назви, структуру складних анатомічних, клінічних та фармацевтичних термінів;
- самостійно творити той чи інший медичний термін;
- розуміти значення словотворчих елементів – латинських та грецьких коренів, префіксів, суфіксів, етимології терміна;
- читати, аналізувати й перекладати (зі словником) адаптовані латинські тексти, а також оригінальні твори.

5. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1-й	2-й	3	90	13	26	-	-	51		залік
Заочна	1-й	2-й	3	90	4	6	-	-	80		залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					с.р.
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. ФОНЕТИКА ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. МОРФОЛОГІЯ. ЛАТИНСЬКА МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ													
Тема 1. Вступ до історії латинської мови та її значення для медицини	3	1				2	3	1					2
Тема 2. Фонетика латинської мови	6	2	2			2	9	1	2				6
Тема 3. Вступ до анатомічної номенклатури. Структура анатомічних термінів	4		2			2	4						4
Тема 4. I відміна іменників. Грецькі іменники I відміни. Грецькі дублети іменників I відміни. Терміноелементи. Іменники I відміни в медичній термінології (анатомічні, клінічні терміни)	7	2	2			3	5		1				4
Тема 5 II відміна іменників. Грецькі дублети іменників II	5		2			3	4						4

відміни. Найуживаніші грецькі префікси. Іменники II відміни в медичній термінології (анатомічні, клінічні терміни)												
<i>Тема 6.</i> Прикметники I-II відмін та їх узгодження з іменниками. Грецькі дублети прикметників I-II відмін. Прикметники I-II відмін у медичній термінології	5		2			3	4					4
<i>Тема 7.</i> Іменники III відміни. Найуживаніші суфікси іменників III відміни. Найуживаніші грецькі префікси. Грецькі дублети іменників III відміни. Іменники III відміни в медичній термінології (анатомічні, клінічні терміни)	7	2	2			3	7	1				6
<i>Тема 8.</i> Прикметники III відміни. Грецькі дублети прикметників III відміни. Прикметники III відміни у медичній термінології	5		2			3	5		1			4
<i>Тема 9.</i> Іменники IV та V відмін. Грецькі дублети іменників. Іменники IV та V відмін у медичній термінології	3		1			2	2					2
<i>Тема 10.</i> Прийменники. Займенники	2					2	2					2

Тема 11. Систематизація та узагальнення. Модульна контрольна робота №1	2		2				2					2
Разом за змістовим модулем 1	49	7	17			25	47	3	4			40
Змістовий модуль 2. МОРФОЛОГІЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ. ЛАТИНСЬКА МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ												
Тема 1. Ступені порівняння прикметників та прислівників	4		1			3	4					4
Тема 2. Числівники. Вживання числівників у рецептах	2					2	2					2
Тема 3. Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного стану. Наказовий спосіб теперішнього часу	6	2	1			3	5	1				4
Тема 4. Теперішній час умовного способу активного і пасивного стану. Дієслово <i>sum, esse</i> - бути. Дієслово <i>fio,</i> <i>fiēri</i> - робитися, утворюватися, ставатися	6	2	1			3	5		1			4
Тема 5. Дієслова III дієвідміни на <i>-io</i> . Вживання умовного способу в рецептурі. Дієслова в медичній термінології	4		2			2	4					4
Тема 6. Дієприкметник минулого часу пасивного стану в медичній термінології	3		1			2	4					4
Тема 7. Дієприкметник теперішнього часу активного стану в медичній	3		1			2	4					4

термінології												
Тема 8. Латинська хімічна номенклатура. Назви найважливіших хімічних елементів.	3					3	4					4
Тема 9. Рецепт. Рецепт і його структура	5	2				3	5		1			4
Тема 10. Словотвір (систематизація). Медичні терміни. Міжнародна анатомічна номенклатура. Фармацевтична термінологія	3					3	4					4
Тема 11. Систематизація та узагальнення. Модульна контрольна робота №2	2		2				2					2
Разом за змістовим модулем 2	41	6	9			26	43	1	2			40
Усього годин	90	13	26			51	90	4	6			80

5.3. Теми лекційних занять

№	Назва теми
1	Вступ до історії латинської мови та її значення для медицини.
2	Фонетика латинської мови. Походження латинського алфавіту.
3	I відміна іменників. Грецькі іменники I відміни. Грецькі дублети іменників I відміни. Терміноелементи. Іменники I відміни в медичній термінології (анатомічні, клінічні терміни).
4	Іменники III відміни. Найуживаніші суфікси іменників III відміни. Найуживаніші грецькі префікси. Грецькі дублети іменників III відміни. Іменники III відміни в медичній термінології (анатомічні, клінічні терміни).
5	Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного стану. Наказовий спосіб.
6	Теперішній час умовного способу активного і пасивного стану. Дієслово <i>sum, esse</i> - бути. Дієслово <i>fio, fieri</i> - робитися, утворюватися, ставатися.
7	Рецептура. Рецепт і його структура.

5.4. Теми практичних занять

№	Назва теми
1	Фонетика латинської мови.
2	Вступ до анатомічної номенклатури. Структура анатомічних термінів.
3	I відміна іменників. Грецькі іменники I відміни. Грецькі дублети іменників I відміни. Терміноелементи. Іменники I відміни в медичній термінології (анатомічні та клінічні терміни).
4	II відміна іменників. Грецькі дублети іменників II відміни. Найуживаніші грецькі префікси. Іменники II відміни в медичній термінології (анатомічні та клінічні терміни).
5	Прикметники I-II відмін та їх узгодження з іменниками. Грецькі дублети прикметників I-II відмін. Прикметники I-II відмін у медичній термінології.
6	Іменники III відміни. Найуживаніші суфікси іменників III відміни. Найуживаніші грецькі префікси. Грецькі дублети іменників III відміни. Іменники III відміни в медичній термінології (анатомічні, клінічні, фармацевтичні терміни).
7	Прикметники III відміни. Грецькі дублети прикметників III відміни. Прикметники III відміни у медичній термінології.
8	Іменники IV та V відмін. Грецькі дублети іменників. Іменники IV та V відмін у медичній термінології.
9	Систематизація та узагальнення. Модульна контрольна робота №1.
10	Ступені порівняння прикметників та прислівників.
11	Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного стану. Наказовий спосіб теперішнього часу.
12	Теперішній час умовного способу активного і пасивного стану. Дієслово <i>sum, esse</i> - бути. Дієслово <i>fio, fieri</i> - робитися, утворюватися, ставатися.
13	Дієслова III дієвідміни на <i>-io</i> . Вживання умовного способу в рецептурі. Дієслова в медичній термінології.
14	Дієприкметник минулого часу пасивного стану в медичній термінології.
15	Дієприкметник теперішнього часу активного стану в медичній термінології.
16	Систематизація та узагальнення. Модульна контрольна робота №2.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студента (СРС) є невід'ємною складовою процесу вивчення латинської мови. Її зміст визначений робочою навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями. Самостійна робота забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, словниками, довідниками тощо. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

Зміст СРС з дисципліни „Основи латинської мови та медична термінологія” складається з таких видів роботи:

- 1) підготовка до аудиторних робіт;
- 2) самостійне опрацювання матеріалу з латинської мови згідно з навчально-тематичним планом;

- 3) виконання індивідуальних завдань;
- 4) виконання різноманітних вправ, (відмінювання словосполучень, дієслів, утворення ступенів порівняння тощо);
- 5) переклад речень і текстів медичного спрямування з латинської на українську і навпаки;
- 6) вивчення напам'ять латинської медичної термінології: анатомічної, клінічної;
- 7) підготовка до тестових випробувань та письмових самостійних і контрольних робіт.

5.5. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Вступ до історії латинської мови та її значення для медицини. Видатні грецькі і римські медики та значення їхніх творів для медицини. Видатні вчені-медики епохи Середньовіччя та Відродження.
2	Фонетика латинської мови. Види вимови: класична латинська та середньовічна латинська вимова. Довгота і короткість найбільш уживаних суфіксів. Основні грецькі префікси та корені з літерою у, їх значення. Вправи і завдання ¹ : підручник 1 (вправи 1-5, с. 21 – 23); підручник 3 (впр.1-8, с.5-8); Студентський гімн “Gaudeamus” – напам'ять: під. 1 (с. 105-106); під. 3 (с.99-100).
3	Вступ до анатомічної номенклатури. Структура анатомічних термінів. Загальні відомості про іменник та прикметник. Іменник у ролі неузгодженого означення. Одночленні і двочленні терміни. Вправи з підручника 2 (впр.4-6, с.30-32).
4	I відміна іменників. Словотворення. Грецькі іменники I відміни. Грецькі дублети іменників I відміни. Терміноелементи. Іменники I відміни в медичній термінології (анатомічні та клінічні терміни). Вправи з підручника 1 (впр.1-3, с.27-29); із підручника 2 (впр.1-8, с.44-46). Медична термінологія – напам'ять: із підр.1 (111, 115); із підр. 2 (с.42 - 44).
5	II відміна іменників. Словотворення. Грецькі дублети іменників II відміни. Найуживаніші грецькі префікси. Іменники II відміни в медичній термінології (анатомічні, клінічні терміни). Вправи з підручника 1 (впр. 1 – 4, с. 32-35); 3 (впр.1-11, с.24-26). Медична термінологія – напам'ять з підручника 1 (с. 111-112, 115); із підр. 2 (с.65 - 66, с.72-73).
6	Прикметники I-II відмін та їх узгодження з іменниками. Словотворення. Грецькі дублети прикметників I-II відмін. Прикметники I-II відмін у медичній термінології (анатомічні та клінічні терміни). Вправи з підручника 1 (впр. 1 – 3, с. 38 – 40); 2 (впр.1-6, с.81-82). Медична термінологія – напам'ять: підр. 1 (с. 113, 117); підр. 2 (с.79 - 80).
7	Іменники III відміни. Словотворення. Найуживаніші суфікси іменників III відміни. Найуживаніші грецькі префікси. Грецькі дублети іменників III відміни. Три типи відмінювання (приголосний, голосний та мішаний). Іменники III відміни в медичній термінології (анатомічні, клінічні терміни). Вправи з підручника 1 (впр. 1 – 4, с. 46 – 48); 3 (впр.1-7, с.45). Медична термінологія –

¹ Вправи і завдання пропонуються за такими підручниками:

1. Чакал І.С., Любімова О.В. Латинська мова для студентів-фізіотерапевтів та реабілітологів : навч.-метод. посібник / І.С. Чакал, О.В. Любімова. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 138 с.
2. Олійник Р., Кінаш В. Латинська мова. Навчальний посібник для студентів вищих медичних закладів / Р.Олійник, В.Кінаш. – Львів: ТзОВ "Дивосвіт", 2000. – 285 с.
3. Зварич О.І., Шинкарук В.Д. Lingua Latina. Посібник для самостійної роботи з латинської мови: медична термінологія. - Чернівці, 1999. - 123 с.

	напам'ять з підручника 1 (с. 112-113, 115 – 116); підр. 2 (с.98 - 99; с.105-17; с. 112-113; с.119-120).
8	Прикметники III відміни. Словотворення. Грецькі дублети прикметників III відміни. Прикметники III відміни у медичній термінології. Вправи з підручника 1 (впр. 1 – 3, с. 51 – 53); підр. 2 (впр.1-5, с.129-130). Медична термінологія – напам'ять з підручника 1 (с. 113 – 114, 115 – 116).
9	Іменники IV та V відмін. Словотворення. Грецькі дублети іменників. Іменники IV та V відмін у медичній термінології. Вправи з підручника 1 (впр. 1 – 3, с. 57 – 59); 2 (впр.1-9, с.58-59). Медична термінологія – напам'ять з підручника 1 (с. 113, 116 – 117); підр. 2 (с.152-153; с.158-159).
10	Прийменники. Іменники в ролі прийменників. Тема з підручника 2 (с.47-48). Займенники. Вживання займенників у рецептурі. Словотворення. Грецькі дублети латинських займенників. Вправи з підручника 2 (впр.28, с.187-188).
11	Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників вищого і найвищого ступенів. Вживання відмінків при ступенях порівняння. Особливості утворення ступенів порівняння прикметників. Вправи з підручника 1 (впр. 1 – 4, с. 63 – 66); підр. 3 (впр. 1-9, с.72-75).
12	Числівники. Вживання числівників у рецептах. Проценти в рецептах. Словотворення за допомогою латинських і грецьких числівників. Тема з підручника 1 (с. 82 – 85, впр. 1 – 2); підр. 3 (с.76-79).
13	Дієслово. Основні форми дієслів. Дієвідміни. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного стану. Наказовий спосіб теперішнього часу. Тема та вправи з підручника 1 (с. 67 – 74, впр. 1 – 4); підр. 2 (впр. 8, с.55).
14	Теперішній час умовного способу активного і пасивного стану. Дієслово <i>sum, esse</i> - бути. Дієслово <i>fio, fieri</i> - робитися, утворюватися, ставатися. Тема та вправи з підручника 1 (с. 86 – 89, впр. 1 – 2); підр. 2 (впр. 9, с.61-62).
15	Дієслова III дієвідміни на <i>-io</i> . Вживання умовного способу в рецептурі. Дієслова в медичній термінології. Вправи з підручника 1 (впр. 3, с. 89); підр. 2 (впр. 9, с.61-62).
16	Дієприкметник минулого часу пасивного стану в медичній термінології. Вправи з підручника 2 (впр. 13, с.88).
17	Дієприкметник теперішнього часу активного стану в медичній термінології. Вправи з підручника 2 (впр. 20, с.133).
18	Латинська хімічна номенклатура. Назви найважливіших хімічних елементів. Назви кислот, оксидів, солей. Тема та вправи з підручника 1 (с. 90 – 92); підр. 3 (впр. 1-10, с.37-40).
19	Рецептура. Рецепт і його структура. Тема з підручника 1 (с. 87 – 88). Вправи з підручника 3 (впр. 1-13, с.16-18).
20	Словотвір (систематизація). Медичні терміни. Міжнародна анатомічна номенклатура. Фармацевтична термінологія. Вправи з підручника 2 (впр. 30, с.204; впр. 31, с.208; впр. 32, с.213).

5.6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Протягом семестру студенти виконують одне індивідуальне завдання, яке є невід'ємною складовою самостійної роботи. Індивідуальне навчальне завдання студент виконує за рахунок годин самостійної роботи під керівництвом викладача. Індивідуальне навчально-дослідне завдання полягає у написанні реферату чи створенні презентації (в електронному вигляді) на одну із запропонованих тем. Більшість тем стосуються життєдіяльності відомих вчених-медиків (як римських, так і вчених епохи Середньовіччя чи Відродження), тому кожен реферат або

презентація повинні містити портрети тих, про кого йде мова, латинські назви їхніх творів тощо. Крім того, індивідуальне завдання може полягати у створенні альбому (з малюнками і латинськими підписами та їх українськими відповідниками) медичної термінології, міжнародної анатомічної номенклатури, фармацевтичної термінології.

Назви рефератів і презентацій:

1. **Гіппократ** (460-377 pp. до н.е)
2. **Арістотель** (384 – 322 pp. до н. е.)
3. **Герофіл** (300-250 pp. до н.е.)
4. **Еразистрат** (пом. 250 p. до н.е.)
5. **Теофраст** (Тіртама) (372 – 287 pp. до н. е.)
6. **Педаній Діоскорид** (I ст.)
7. **Тіт Лукрецій Кар** (99—55 pp. до н. е.)
8. **Авл Корнелій Цельс** (I ст. н.е.)
9. **Пліній Старший** (C. Plinius Secundus (Major) — 23—79 pp.)
10. **Леонардо да Вінчі** (1452—1519)
11. **Андреас Везалій** (1514—1564)
12. **Клавдій Гален** (130—201)
13. **Мігель Сервет** (1509—1553)
14. **Габріель Фаллопій** (1523-1562)
15. **Бартоломео Євстахій** (1510-1574)
16. **Ієронім Фабріцій** (1534-1619)
17. **Р.Коломбо** (1516-1559)
18. **Уільям Гарвей** (1578 – 1657)
19. **Карл Лінней** (1707—1778)
20. **Цицерон** (106—43 до н. е.)
21. **Цезар** (102—44 до н. е.)
22. **Вергілій** (70—19 до н. е.)
23. **Горацій** (65—8 до н. е.)
24. **Овідій** (43 до н. е.—бл. 18 н. е.)
25. **Лівій** (59 до н. е.—17 н. е.)
26. Міжнародна анатомічна номенклатура.
27. Латинська хімічна номенклатура.

ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійний проектор, засоби презентацій, курс дисципліни в Moodle та проведення занять онлайн в Google Meet.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Підручники та посібники.

Базові конспекти.

Словники та довідники.

Роздруковані тексти практичних та індивідуальних робіт та їхній електронний варіант.

Вивчення латинської мови студентами передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси – опубліковану українську та іноземну літературу (підручники, навчальні посібники, словники, довідники тощо), методичну літературу та Інтернет-джерела.

6. Система оцінювання курсу

Види та форми контролю

Кожен студент опановує навчальний курс з основ латинської мови та медичної термінології протягом II семестру, склавши залік й одержує підсумкові оцінки відповідно до

Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS). Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Форми контролю: відвідування практичних занять та робота на них, виконання практичних завдань, ІНДЗ (у рамках самостійної роботи студента), тестування, вивчення напам'ять латинської медичної термінології, сентенцій та латинських крилатих висловів, переклад оригінальних і адаптованих текстів з латинської мови на українську і навпаки, складання заліку.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути: контрольні роботи, стандартизовані тести, реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, контрольні роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль № 1											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	30
	5		5			5		5		10	

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль № 2											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	30
		5	5				5		5	10	

Поточне тестування та самостійна робота			Сумарна кількість балів
ЗМ № 1	ЗМ № 2	Кількість балів (залікова робота)	
T1-T11	T1-T11		
30	30		
		40	100

7. Керівні принципи

Керівними принципами при викладанні курсу «Основи латинської мови та медична термінологія» є академічна доброчесність, креативність, толерантність, дискусійність, плюралізм думок, повага до різних конфесій.

Не толеруються будь-які форми порушення академічної доброчесності, академічна неуспішність, списування, плагіат, неповага до різних віросповідань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Дюбенко К.А. Міжнародна анатомічна номенклатура / К.А. Дюбенко. – К.: Перун, 1997.
2. Закалюжний М.М., Андрейчин М.А. Посібник з анатомічної і клінічної термінології / М.М. Закалюжний, М.А. Андрейчин. – К.: Здоров'я, 1993. – 224 с.
3. Зварич О.І., Шинкарук В.Д. Linqua Latina : Посібник для самостійної роботи з латинської мови: медична термінологія / О.І. Зварич, В.Д. Шинкарук. – Чернівці, 1999. – 123 с.
4. Олійник Р., Кінаш В. Латинська мова : Навчальний посібник для студентів вищих медичних закладів / Р.Олійник, В.Кінаш. – Львів: ТзОВ "Дивосвіт", 2000. – 285 с.
5. Ступінська Л.Г. Латинська мова / Л.Г.Ступінська. – К.: Вища школа, 1993. – 254 с.
6. Чакал І.С., Любімова О.В. Латинська мова для студентів-фізіотерапевтів та реабілітологів : навч.-метод. посібник / І.С. Чакал, О.В. Любімова. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 138 с.
7. Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології / Є. М. Шевченко. – К.: Тандем, 1996. – 160 с.

Допоміжна

1. Городкова Ю.І. Латинська мова / Ю.І.Городкова. – М.: Медицина, 1998. – 252 с.
2. Дяків О.Ю. Практикум з латинської мови для студентів природничих спеціальностей / О.Ю. Дяків, М.Й. Петришин. – Івано-Франківськ, 2007. – 115 с.
3. Закалюжний М.М. Латинська мова: Підручник / М.М. Закалюжний. – К. : Либідь, 2003. – 368 с.
4. Западнюк В.Г., Гарбарець М. О. Фармакологія з рецептурою / В.Г. Западнюк, М. О. Гарбарець. – К.: Вища школа, 1989.
5. Казьєр Г.В., Соколовський В.Г., Февральов Є.О., Чернецький П.П. Українсько-латинсько-російський медичний словник / Г.В. Казьєр, В.Г. Соколовський, Є.О. Февральов, П.П. Чернецький. – К.: 1960.
6. Козовик І.Я., Шипайло Л.Д. Латинська мова / І.Я. Козовик, Шипайло Л.Д. – К.: Вища школа, 1993. – 245 с.
7. Маслюк В.П. Латинська мова / В.П. Маслюк, Р.М. Оленич. – Львів, 1975.
8. Мисловська Л., Пилипів О., Шарипкін С. Сучасна латинська медична термінологія : Навчальний посібник для студентів п'ятого курсу відділення класичної філології та студентів-медиків / Л. Мисловська, О. Пилипів, С. Шарипкін. – Львів: ЛНУ ім. Івана франка, 2000. – 102 с.

9. Михайлова О.Г. Медична та біологічна латина. Основи термінології : Навчальний посібник / О.Г. Михайлова, Г.Г. Кононко. – К. : Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2007. – 160 с.
10. Нетлюх М.А. Українсько-латинський анатомічний словник / М.А. Нетлюх. – К.: Наукова думка, 1995.
11. Паласюк Г.Б. Латинська мова для студентів медичних навчальних закладів / Г.Б. Паласюк, В.В. Чолач. – Тернопіль, 2000.
12. Ревак Н. Г. Латинська мова (для неспеціальних факультетів) : [підручник] / Н.Г. Ревак, В.Т. Сулим. – Вінниця : Нова Книга, 2006. – 440 с.
13. Смолінська М.О. Лікарські рослини Буковини / М.О. Смолінська, В.І. Королук, Л.Г. Галицька. – Чернівці: Рута, 2002. – 295 с.
14. Чернявский М.Н. Латинский язык и основы медицинской терминологии / М.Н. Чернявский. – М., 1991.
15. Шульц Ю.Ф. Латинский язык и основы терминологии / Ю.Ф. Шульц. – М., 1982.
16. Янов А.В. Посібник для практичних занять з латинської мови / А.В. Янов. – К.: Здоров'я, 1994. – 112 с.

9. Інформаційні ресурси

1. <http://ancientrome.ru/>
2. <http://www.textkit.com>
3. <http://www.sprachprofi.de.vu>
4. <http://latinum.mypodcast.com>
5. <http://www.carmentalatin.com>
6. <http://humanum.arts.cuhk.edu.hk/Lexis/Latin>
7. <http://www.nd.edu/~archives/latgramm.htm>
8. <http://www.latinteach.com/index.html>
9. <http://www.ectaco.com>
10. <http://www.yleradio1.fi/nuntii/>
11. <http://ephemeris.alcuinus.net>
12. <http://www.latin.org>
13. <http://www.forumromanum.org>
14. <http://www.latimedireito.adv.br>
15. <http://dekart.f.bg.ac.yu/~vnedeljk/VV/>
16. <http://www.roma-victor.com>

Викладач _____	к.ф.н., доц. Загайська Г.М.
Викладач _____	к.ф.н., доц. Чакал І.С.
Викладач _____	к.ф.н., доц. Любімова О.В.